СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. Олифантъ, Па. Четверъ 5-го Грудня 1901. Число 49.

Переглядъ тыждневый.

Рузвелтъ, новый президентъ Сполученыхъ Державъ, е теперь предметомъ многихъ здогадôвъ и надѣй. Чимало Американцѣвъ, котрй радй бы увольнити ся зъ чимъ разъ тяжшого ярма капіталістôвъ видять въ ньому майже нового месію, спасителя вôдъ всего лиха. Ту и тамъ дае ся чути послѣдными часами, що вôнъ е чоловѣкомъ енерґічнымъ и поступовымъ; приятелемъ робôтниковъ, ворогомъ тростôвъ и пр. и пр. Все те може бути. Президентъ Сп. Державъ може дуже много доброго здѣлати, але треба тямити також, що все таки вôнъ не е самодержцемъ. Въ соймахъ, въ сенатѣ и вô всѣхъ праводавчихъ тѣлахъ мають бôльшôсть капіталісты; бôльша часть урядниковъ, се ихъ слуги; цѣла державна машина въ ихъ рукахъ, а тымъ самымъ нѣхто иншій лишь они правлять Америкою. Що-жь ту може здѣлати президентъ для убогого населеня? Мало доброго. Впрочомъ хто-жь пôдсадивъ его на крѣсло президента? Републиканьска партія, себто могуча орґанізація капіталістôвъ! Отже вôнъ е еѣ членомъ и пôдъ еѣ вплывомъ, а се цѣле заключене. Завести гараздъ въ державѣ; знищити тросты; змѣнити устрôй капіталистичный и полѣпшити свою долю може лишь самъ велитень — народъ. Чудно навѣть выглядае, що Американець, той меткій и енерґічный чоловѣкъ стае ся иногдѣ такимъ безраднымъ. На устахъ мае приповѣдку: »Гелп юрселф«, а ожидае ласки и полекшѣ зъ горы, вôдъ президента, наче выхованый въ тôмъ дусѣ Европеець.

Доносять зъ Вѣдня до американьскихъ ґазетъ, що посолъ Волфъ, оденъ зъ проводирôвъ австрійскихъ Всенѣмцѣвъ (прусофілôвъ) зложивъ посольскій мандатъ и усунувъ ся зъ політичного овиду. Наколи дѣйсно такъ стало ся, то президентъ міністрôвъ, д-ръ Керберъ, може тѣшити ся, бо Волфъ належавъ до найбôльшихъ крикунôвъ и головныхъ творителѣвъ обструкціи въ австрійскôмъ парляментѣ.

Цвѣтъ испаньского народа — студенты рѣшили йти рука въ руку зъ революційными сторонництвами своеи вôтчины, щобы вырвати е зъ пôдъ панованя темныхъ силъ. Зъ окликомъ: „просвѣты и волѣ!“ розпочали они рядъ демонстрацій, якй мѣсяцями прибирають видъ явнои ворохобнѣ. Дня 14. въ Варцельонѣ и дня 20. м. м. въ Мадритѣ прійшло до битвы зъ вôйскомъ, въ котрôй такъ по сторонѣ студентôвъ, якъ и вôйска було кôлькадесять раненыхъ.

Приятелѣ пролетарія (робôтниковъ) а вороги всякои неправды, вызыску и гнету, якъ себе зовуть соціялисты, показали опять, що дѣйсно заслугують на сесю назву. Мѣжнародне бюро соціялистичне въ Бруксели розôслало онôгды протестъ противъ поступованя Анґлійцѣвъ зъ бурскими полонениками. Въ протестѣ мѣстить ся також зазывъ до соціялістичныхъ пословъ парляментарныхъ всѣхъ краѣвъ, щобы для бôльшого успѣху, одного и того самого дня, поруши̂ли сю справу въ парляментахъ. — Подôбно зробили швайцарскй женщины пôдъ вплывомъ соціялістôвъ. Они звернули ся зъ адресою до анґлійскихъ женщинъ, щобы тй старались о улегчене долѣ бурскихъ жѣнокъ и дѣтей въ анґлійской неволи, тай абы вплывали на скорше закôнчене вôйны.

Зъ пол. Африки дôйшли вже близшй вѣсти про завзяту битву, зведену минувшого тыжня въ Трансвалю. Кіченеръ доносивъ о нѣй такъ: Надъ рѣкою Воалъ, близъ Віліерсдорпу напавъ вôдрядъ нашихъ піонерôвъ на бурского коменданта Буйса и розбивъ еи на прахъ. 54 Бурôвъ вразъ зъ комендантомъ полонено; кôлькадесять забито и ранено, а въ додатку вôдобрано имъ много провіянту тай два корнеты: — Теперь вышло на верхъ, що тамъ стало ся якъ разъ противно, бо выграли Буры не Анґлійцѣ. Тй послѣднй потеряли тодѣ 38 людей въ забитыхъ (мѣжь тими оденъ майоръ и двохъ низшихъ офіцерôвъ), 42 раненыхъ и 100 полоненыхъ. Вправдѣ лордъ Кіченеръ потѣшае Анґлію, що тыхъ 100 полоненыхъ удало ся вôдбити вôдъ Бурôвъ, але безъ сумнѣву и ту обманувъ ся зъ правдою. Буры мають той звычай, що полоненыхъ обдирають до сорочки, розоружають тай пускають на чотыри вѣтры. О такихъ выпущеныхъ голакахъ Кіченеръ сей часъ доносить: „Полоненыхъ удало ся намъ вôдбити...“

За те зъ полонеными Бурами обходять ся Анґлійцѣ сто разôвъ гôрше. Тримають ихъ въ т. зв. концентраційныхъ таборахъ на слотѣ и холодѣ, морять голодомъ; за що небудь дуже остро карають, а для недужихъ не одержують вôдповѣдного числа лѣкарôвъ. Въ наслѣдокъ сего мѣжь бурскими дѣтьми и жѣнками, якй змушенй жити въ тыхъ таборахъ, пануе страшна смертельнôсть: зъ жѣнокъ умирае 264 а зъ дѣтей ажь 456 на кождыхъ 1000. Кіченеръ гадае тымъ чиномъ пожерти всѣхъ Бурôвъ, наколи не поломить собѣ зубôвъ, або зъ цѣлымъ анґлійскимъ правительствомъ не здохне на нестравнôсть.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Грудень.		
5	Ч.	Филимона, Кикилія
6	П.	Амфилохія
7	С.	† Екатерины
8	Н.	27. Климента
9	П.	Алипія, Якова
10	В.	Якова перс., Романа
11	С.	Стефана, Инпарха

Календарь „Союза“

на рôкъ 1902 буде невдовзѣ готовый. Буде въ нѣмъ понадъ 40 образкôвъ. 300 сторонъ друку, уставъ церковный и много рѣчей цѣкавыхъ, смѣшныхъ и поучаючихъ. Цѣна лишь 50 центôвъ вже зъ пересылкою. Хто бы хотѣвъ купити собѣ сей красный и пожиточный календарь, нехай не вôдкладае, але сейчасъ присылае замовлене и грошѣ. Особливо всѣ члены „Союза“ повиннй сей календарь купити. Члены „Союза“ нехай складають грошѣ на руки мѣсцевого секретара, а той зашле ихъ не до касіера, але до предсѣдателя „Союза“: Rev. A. Bonchevsky, 10 May str., Ansonia, Conn., або до редакціи „Свободы“. Box 418, Olyphant, Pa.

☞ На тростъ календарôвъ нѣкому не высылаесь тôлько за готовй грошѣ. Доходъ зъ календаря пôйде до касы „Союза.“

— **Якою** симпатіею загалу тѣшать ся страйкуючи робôтники електричныхъ трамваѣвъ (стріт-каръ) въ Скрентонъ, Па., свѣдчить найлѣпше сей фактъ, що навѣть дѣти зъ публичнои школы ч. 22, выповѣли послухъ, а радше застрайкували противъ учительки Лали, котра ѣздила неюнійными стріт-карами. Дѣти заявили учительцѣ, що такъ довго не пôйдуть до школы, ажъ она дасть имъ слово чести, що бôльше не сяде на неюнійну сріт-кару.

— **Польскій** робôтникъ, Поровскій, зô Scottdale, Pa., застрѣливъ онôгды свою жену, а опосля себе.

— **Грижа** совѣсти, чи страхъ передъ карою? До пристани въ Мабілъ, Аля. приплывъ мин. тыждня зъ Ріо де Жанейро анґлійскій корабель »Birman Wood« безъ корабельнои душѣ т. е. безъ капитана. Припровадивъ его оденъ изъ старшихъ морякôвъ, котрый згôдно зъ прочими моряками оповѣдае, що ихъ капитанъ Морісъ не жіе. Застрѣливъ вôнъ одного зъ морякôвъ, а якъ застрѣленого похоронили въ морю, капитанъ посумнѣвъ, замкнувъ ся гъ своѣй каютѣ и бôльше не выходивъ зъ неи. Коли корабель бувъ вже недалеко берегôвъ и о тôмъ дали знати капитанови, вôнъ вый̂шовъ зъ каюты, привязавъ собѣ великій кусникъ олова до шиѣ тай скочивъ до моря.

— **Купцеви** діяментôвъ, жидови А. Львовентальови, украдено въ готелю Портландъ, въ Ню Йорку, за 10 тысячь долярôвъ діяментôвъ!

— **Будьте** осторожнй зъ ковбасами, бо на дняхъ умерла 22 лѣтна дѣвчина Rosie Goldberg въ шпитали ню-йорскôмъ черезъ те, що наѣла ся нездоровои ковбасы. Бучера арештовано и поставлено пôдъ $2000 бейлъ.

— **У** Львовѣ завязуе ся консорція въ цѣли побудованя крематоріи (на палене людскихъ тѣлъ по смерти). И радуй ся Галичино, бо о тобѣ бôльше дбають о трупôвъ, якъ о живыхъ людей.

— **При** церкви св. гробу въ Ерусалимѣ пріишло було недавно до великои бійки мѣжь католиками и православными. По обохъ сторонахъ е много раненыхъ, а турецке вôйско, що тамъ все сторожить, не могло дати рады. Ходило о се, хто мае замѣтати церковь при св. гробѣ.

— **Пôдчасъ** великои пожежѣ углевыхъ майнôвъ въ Pocahontas Co., близъ мѣста Bluefield, W. Va., погибло 12 майнерôвъ; раненыхъ и попареныхъ е 25 людей. Въ сѣй копальни працювало також кôлькадесять угорскихъ Русинôвъ и Словакôвъ.

— **Австрійскій** президентъ міністрôвъ д-ръ Керберъ написавъ до ню-йорской ґазеты (New Yorker Morgen Journal зъ 24. нов. б. р.), що Австрія въ 20. столѣтю дуже поступила впередъ, головно черезъ добрй ухвалы каналізаційнй, пôднесене штукъ красныхъ и т. д., а забувъ додати, що станъ селяньскій чимъ разъ бôльше пôдупадае и убожіе, навѣть не годенъ заробити на податки и тому громадно утѣкае зъ рôдного краю въ далеку чужину зъ чувствомъ великого невдоволеня.

— **Бразилійскій** воздухоплавець Сантосъ Дімонтъ приѣхавъ зъ Парижа до Лондону, щобы богачѣвъ заинтересовати цѣкавою одною рѣчею, а именно, вôнъ хоче бальономъ перелетѣти океанъ атлянтицкій, а до того потребуе чверть міліона долярôвъ.

— **Убійство** на похоронѣ. А. Шинко, селянинъ зъ Шираку, новоградской стол. на Угорщинѣ, оженившись другій разъ, вô всѣмъ дававъ ся водити за нôсъ молодôй женѣ. Кривдивъ черезъ ню своихъ сынôвъ вôдъ першои жены, вôдогнавъ ихъ вôдъ себе, а на смертельнôй постели записавъ ѣй цѣле свое майно. Въ наслѣдокъ сего сыны такъ зненавидѣли свою мачоху, що на похоронѣ вôтця, коли вже его спускали до гробу, оденъ зъ нихъ пробивъ еѣ ножемъ тай зô словами »йди и ты ту«, кинувъ до тои самои могилы, де спочивавъ отець. Убійника арештувала жандармерія.

— **Пôдчасъ** землетрясеня въ Ерзерумъ, якъ доносять зъ Одессы, погибло 135 особъ.

— **Урядники** юніи сполученыхъ майнерôвъ въ Шамокінъ, Па. рѣшили вытотити процесъ Temple Coal and Iron Co., бо она провадить т. зв. »чорну книгу«, що е противзаконнымъ въ стейтѣ Пенсильваніи.

— **На** передмѣстю Питсбурґа званôмъ Knoxville згинуло въ огни 4 дѣтей робôтника Мілера. Самъ Мілеръ зъ женою суть також такъ небезпечно попаренй, що не могли навѣть вôдпровадити дѣтей на мѣсце вѣчного супочинку. Огонь въ домѣ повставъ черезъ експльозію нафты, при помочи котрои розпалювано въ печи, и то дуже рано, коли ще всѣ спали.

— **Щаслива** женщина жіе въ Мельборнъ, въ Австраліи. Недавно померъ еѣ чоловѣкъ, а другого дня по его похоронѣ зголосило ся по еѣ руки ажь сѣмъ мужчинъ: лѣкаръ, що лѣчивъ померщого; похоронный предпріемець, що займавъ ся его похороном; пасторъ, котрый хоронивъ померщого; аптикаръ, що доставлявъ лѣкôвъ; сторожь кладовища, котрый копавъ грôбъ; головный инжинеръ, товаришь померщого и шинкаръ, де померщій запивавъ ся. Ся мала до выбору и неодна вдова хотѣла бы бути на еѣ мѣсци.

— **Новй** копальнѣ золота вôдкрыли въ Алясцѣ и въ охрестности мѣста Сакраменто, Кал. Богато пошукувачôвъ спѣшать ажь нôпрѣли, щобы зарвати дещо сего лакомого металю, а такъ ту якъ и тамъ ростуть сторы, готелѣ и мѣсточка, неначе грибы по дощеви.

— **Понадъ** выспою Лонґъ Айландъ, Н. Й. перелетѣла дня 24. м. м. скажена буря. Вѣтеръ гнавъ зъ хижостію 75 миль на годину, зрывавъ дахи, перевертавъ будынки, ломивъ дерева, заливавъ морскою водою улицѣ мѣстъ и кидавъ кораблями далеко на сухопуть. Въ сей спосôбъ бувъ розбитый корабель Thomas Burns, Flottbek и чотыри ладунковй барки (бовты), якими перевожено уголь зъ Філядельфіи до Фолъ Риверъ. Вразъ изъ тыми послѣдными згинуло 14 людей. Немало шкоды заподѣяла також буря въ Ню Йорку: безлѣчь вôконъ було тамъ повыбиваныхъ, много коминôвъ поваленыхъ, а денякй улицѣ лежали пôдъ водою. Найбôльше мала потерпѣти надморска улиця West.

— **Бувшій** членъ найвысшого суду стейтового, М. А. Роджерсъ зъ Стімбовтъ Спринґсъ, вôдобравъ собѣ онôгды жите въ сей спосôбъ, що сѣвъ на баривцѣ зъ динамітомъ, а льонтъ вôдъ неи запаливъ циґаромъ. Розумѣе ся, що по такôмъ пôдвизѣ, полетѣвъ вразъ зô всѣмъ пôдъ небеса...

— Вже конець року, часъ заплатити за „Свободу“.

— **Зъ** Stuartburn, Man., Канада, пише намъ п. Гр. Паскарикъ: Дня 5. новемб. впавъ тутъ такій снѣгъ, що фармеры саньми ѣздили и лежавъ 6—8 день. Теперь погода красна и машины молотять збôже, але ночи вже холоднй и ранками строгй морозы.

— **Нужда** починае заглядати до очей працюючого люду въ Нѣмеччинѣ. После обчисленъ „Deutsche Tageszeitung“, въ одномъ мѣстѣ Берлинѣ находить ся теперь безъ роботы 80,000 робôтникôвъ. Коли оденъ пекаръ оголосивъ недавно, що ему треба служащого, зголосило ся до него поверхъ 100 кандидатôвъ, мѣжь якими було кôлькохъ зъ університетскими студіями.

— **Вже** й угорска шляхта на взôръ галицко-польскои чимъ разъ частѣйше бере ся до дефравдацій. Оденъ зъ такихъ »избраныхъ« Кечкеметій, урядникъ мѣского уряду податкового въ Пештѣ здефравдувавъ онôгды 590 тысячь коронъ и пôшовъ свѣтами.

— **Вôспа** лютуе страшенно въ Бостонѣ, Мас. Недужихъ е такъ богато, що всѣ мѣскй шпиталѣ переповненй; лѣкарѣ не можуть имъ дати рады.

— **Братство** тверезости заложили Русины въ Олифантѣ, Па. минувшои недѣлѣ. До сего часу вступило до братства 21 членôвъ.

Не чуе нічого крім похвал.

Все на сьвіті викликуе критику всілякого рода. лиш добра річ знаходить загальне признане всіх поважних людий не засліпленних личною ненавистию. Голоси ненависти гублять ся в потоці публичного осуду, котрий не дасть ся так легко ошукати і правда поминмо злобних нападів стае очевидною. Так мае ся річ: з Амер. Еліксиром Гіркого Вина, котре через много літ зістало випробоване, а тепер признане як средство посідаюче велику лічничу силу. З многих сьвідоцтв які е у нас під рукою друкуемо слідуюче: »Я не е приятелем так званих патентованих ліків і дякувати Богу ніколи не потрібував їх. Однак я уживаю Тринера Амер. Еліксир Гіркого Вина, бо переконав ся, що оно е дуже добродійне для мене. Я всегда зауважую его взміцняючий і очищаючий наслідок скілько раз перестану его уживати лиш на короткий час. А коли начну его знов уживати, сейчас чую ся відсьвіженим, дістаю ліпше успособлене і охоту до праці. Від моїх парохиян не чую про Тринера Амер. Еліксир Гіркого Вина нічого кромі хвальби та що він вилічив то одного то другого в задивляючий спосіб з жолудкових слабостий, що нераз були дуже тяжкі і задавнені. Я з свого власного досьвіду поручаю сей знаменитий, дуже приемний і смачний лік всім, що мають докучливі і болючі слабости жолудка або печінок, а також всім, що змушені вести житя не допускаюче упражненя тіла а повне вичерпуючої праці мізкової. Справді Тринера Американьский Еліксир Гіркого Вина е відличним ліком. Rev. Тома Бобаль, настоятель парохії сьв. Кирила і Методия в Чікаґо, Ілл.“ Так рішучий висказ духовного вітця, що всегда стикаесь з сотками родин маючих до него довіріе, певно більше варта як всі інші. І вповні правдиві суть слова духовного вітця! Бо Тринера Американьский Еліксир Гіркого Вина е ідеальним средством на всі долегливости жолудка, як нестравність, диспепсию, затверджене, рівнож на кручене ся голови, блюване, печене коло серця, нервовість, безсонність і т. п. та на всі слабости печінки і почок, а поручають его перворядні американьскі і европейські лікарі. Одиноким фабрикантом сего славного на весь сьвіт Гіркого Вина есть Joseph Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Можна дістати у всіх аптиках, але не бери жадних імітаций.

— Хочешь дôстати добру книжку задармо? Читай те, що надруковано на третôй сторонѣ.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
published every Thursday
by the Svoboda Publ. Co.,
111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

“Свобода”
часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
До старого краю на рôкъ	$2.00

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHA T, PA.

Нумеръ телефону: 82.

Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраєвыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Де-що

про порядки в цареславнїй місії в Сп. Д. п. Америки

Тутешні царославні місионарі вічно гавкають на „непорядки“ в уніяцких парохіях та кричать, що они одинокі честні люде і спасителї руского народу тут на чужинї. Чи правда се — не нам судити — нехай судить народ. Але щоби народ знав як судити, то ми друкуемо понизше отсих кілька листів (які припадково дістались в наші руки), писаних не жадними уніятами, але таки самими право — а радше царославними. Листи сі друкуемо такою правописею, якою они були писані, без коментарів.

I.

Без дати (1898?)

Мѣтінгъ былъ во вечеръ. Але небыло много Братчыкѣвъ толко 13. Священикъ непришли на мѣтингъ. Мы Пописали всѣо що во церкви и на Прихоцкѣмъ Домѣ и Лаер написалъ, що не вѣлно нічого брати, ани с церкви Ани сприходцкого Дому, ибо будетъ поволани перет сутъ (суд). То было во вторникъ А Днесъ Священикъ ходили До лаера переказовали якіс Папер що он имѣетъ отъ Біскупа, що якъ бы мы нехотѣли платити на церковъ на вшитки потребы, то ему вôлно забрати перенести До другой церкви. А лаеръ нате сказалъ, що и того не можно будетъ зробити. А во той вечер якъ писмо достали отъ лаера, то пришли до . . . . и сказали: „а вотъ..., ты розумний чоловѣкъ; посмотри що тоты дуракѣ зробили що ся будутъ Англики смѣять. Але то хорошо, ибо якъ будутъ священикы ходити то бы взявъ оден книжку и другой. Ато хорошо: як прійдетъ Епископъ то найдетъ все во порятку. Священику не будете ничого платити толко за тикетъ. Нашъ староста триматъ сторону зо священикомъ, ничого не хощетъ робити голко Абы слухати священика.

II.

Без дати (1898?).

У насъ теперь такой порядокъ. Якъ было всійо вопорятку, то о. Н. пооберав старостѣвъ, кураторѣвъ, Претсѣдателя посвоѣй Руцѣ. Таке быво всѣо хорошо, то вотъ хорошо, староста хорошій, крураторе хорошы, Претсѣдател хорошій и як зачали попорятку всѣо робити то ніетъ чымъ ренту заплатити ани защо свичы покупити. Людямъ ся сроневѣрили и терас зако часс всіо ксонцъ ушовъ, кураторе подяковали и Претсѣдател Братскѣ А колектувати на церковъ за окѣвкомъ изъ братства А . . . першій во Братствѣ то йому треба пойти. Отецъ Н. сказал при пращаню, що он нестыхъ мудрыхъ священикѣвъ, що он першы рас унасъ священиком, що йому ся вѣдѣло, що он добре робитъ, А же тото вышло на зле, то Приходжане Перебачте. Я кажу Вам . . . скажте Прихожанамъ . . . церкви, що сли хотять быти При громадѣ и щобы парафія ся нерозлетѣва, то мусят перше купити мѣхъ мудрости Анасипати о. Н. зо сходньой изъ западньой Стороны а на друге позор. Мы за меблѣ Дали 350 Доляри, то о. Н. просѣдилъ у нихъ годъ и пол то терас неварт ают ани 100 Доляри а сли такъ будут Дбати о церковъ якъ Російскы мисийонере то ваша церковъ не довго будет истнуювати. Скажѣт кто, ци церков сорудив де Росскѣ мисионер?

III.

8 Марця 1898.

...... Господи научы мня творити волю твою яко ты еси Богъ мой. 2. Ходѣяй бесъ Пророка(?!) но дѣлай Правду — таке у мене Православне Дѣло. Прошу васъ выскажите менѣ свою Православну идею найперше О. Протоерей А. Ю. Товтъ и вы О. Благочынній из Пиcбурга, о. Хотовицкѣ зъ Ню Йорку, сколко вы робите брехнѣвъ и незгоду по меже нашъ Галицкѣй и угорскѣ Рускѣй народь. Поробили роздор поможе краянами и Братми и Сестрами. Хощеге знати що то эстъ Православна Вѣра?.. Православну вѣру Проповѣдавъ Исус Христос, Св. Апостолы, Св. Отцѣ. А що вы есте? Вы Православны Швѣндлере. Столко Паскутства на плели, що вамъ очы замечу нимъ, що никогда Свѣта Божого неувидите. І. О. Протоерей из давъ обѣжокъ вокоторôмъ выголосивъ: »Принявшы Православѣе Фамилиянт Платитъ 3 Доляры Рочно А Самотній 1.80; от крещеня младенца неплатить ся ничого; за отпущеня грѣховъ тойже ничого. А болше ничого ся нежадае толко Платитъ каждій по можности«. Пытаю ся: Длячого ненаписав О. Протоерей, що сли Православній Сященикъ поѣдет отконч ыти Божественну Лѣтургѣю до Православного Прихода то треба ему заплатити 6 Доляри? Длячого ненисавъ о. Протоерей, що треба платити по 6 Доляри Православному Мисийонери що мѣсяця за спеченя Просфоръ? а) Що трѣба давати Десятину? Сли Прихожан заробляе 1.50 Денно, то выходитъ 15 центѣвъ треба оддати на десятину; б) що на Православного священика дармо писати жалобы до Благочыного Або до Преосвященого Епископа, бо он ѣмъ нато дав Разрѣшеня, Абы ся такъ обходили зо тыма унѣяцкыми псами. Напишетъ Парохѣя жалобу до Благочынного то дасть такой отвѣт, що жалоба написана такыма Чернилами не может быти претставлена Епископу. Напишутъ до Епископа то выправитъ одного Дяка, абы тыхъ псѣвъ унѣяцкыхъ висоромивъ А обжалованого похваливъ, що добрѣ робитъ, ибо якъ не будете слухати то дорога отверта назадъ до унѣй. д) Ненаписавъ и того О. Протоерей, що во Православной Церкви будутъ 3 Баксы (скринки) зо написомъ сколко до котрои треба положити, бо як тя нестати то прото мушени ес ся дома позостати, бо до Баксы мусиш положити, пôсля препису, бо якъ нездѣлаешь то достанеш от мисийонера во груди крестомъ. — Ой Православны Свѣндлоше, не таке то Православное дило Богу угодне! Послухайте що мовитъ Пророкъ: Аще непослухалъ еси Слова Господня и сотворил еси зло прет Господем небыти тобѣ Царемъ во израили. — О, мисионере! Богъ той, що и бывъ и зрытъ на вашы дѣла и на вашу месию и видитъ, що вы бы креста рукою задармо незробили якъ бы вамъ были отняти рублѣ . . . .

(Дальше буде).

Дописи.

III. лист із старого краю

(Часи панщини вертають ся.— Демонстрация на львівскім університетї.— З'їзд австрийских социяльних демократів. — Віче віденських руских робітників. — З віденського парляменту.)

Польска шляхта голосить на кождім місци, що руський хлоп її дуже любить, а незгоду межи двором та громадою старають ся засіяти лишь „радикальні аґітатори.“ А яка то „любов“ межи двором і хлопами, і в якім то „раю“ живеть ся руському хлопови під „опікою“ польської шляхти, се видно хоч би і з такого факту, описаного Михайлом Гординським, ц. к. нотарем в Новім Селї, збаражского повіта, в 250 ч. „Дѣла“:

„В жнива сего року обшарник і ц. к. шамбелян з Воробіївки пап Казимір Вислоцкий побив свого, часово на пів року за 50 корон зґодженого найлита, ще малолїтного Івана Вітошиньского так сильно пужаком, що побитий став на цїлім тїлї чорний мов земля.

Батько побитого, Василь, удав ся по справедливість до суду в Новім-Селї. Та судья п. Козловский увільнив обжалованого пана шамбеляна від вини, — як сказав — з тої причипи, що побите було випливом власти господаря над наймитом, котрий провинив ся тим, що мав вибити коневи око. Пан судья не набрав пересьвідченя, що господар переступив границю своєї власти над слугою. — »Буду справу судити, як загоїть ся копеви око« — так закінчив судья справу, ставлячи око панської хабети висше, як здоровле хлопа.

Що-до того ока хабети мала справа мати ся так, що не знати, чи око вибив Вітошиньский, чи може Заблоцкий, також слуга двірский, бо й той дістав від пана кілька позаушників за те саме око. Заблоцкий утїк зі служби а малолїтного Вітошиньского відобрав батько.

Пану Віслоцкому зробило ся жаль за утратою дешевої робучої сили наймитів, отже обжалував обох перед ц. к. старостом в Збаражи за самовільне полишене служби. Староство ореченем до ч. 18841,991 засудило обох обжалованих по пять днів арешту і на поворот до служби. „Wzywam — пише ц. к. староста — Zwierzchność gminną, aby obu bezwłocznie odstawiła do aresztow CK. Sądu Powiatowego w Nowymsiole celem odpokutowania kary, zaś po powrocie aby ich odstawiła do służbodawcy właściciela dóbr Kazimirza Wisłockiego i aby o tem tutaj doniosł.“) Староство не увзглядинло наведеного Вітошиньским факту скатованя его сина, бо за скатоване „не покарано Віслоцкого в суді.“

Отже всї, що лише хоч дрібку мають власти, польський обшарник, цїсарський судья, а навіт найнизший урядовий посїпака, знущають ся над бідним хлопом, а він мовчить покірно і терпить, а як терпцю не стае вже, то за море тїкае... Гей, гей, коли то руский хлоп прозрить, пізнае свою силу і візьметь ся до тих панів так, аби вони перед его местною рукою за десяту гору тїкали, коли взагалї буде час тїкати?!

Руським студентам на львівськім університетї вже дійстно терпець урвав ся, і коли ректор не хотїв їм позволити на віче в полудне, лиш казав їм радити ве чером, а до того призначив на віче найменьшу салю і вичеркнув деякі точки з вічевої проґрами, то вони в день віча, 19. падолиста с. р. виправили таку демонстрацию, якої львівський університет давно вже не бачив. Зійшлись вони на віче таки в полудне, а коли ректор і профессри прийшли до салї і взивали їх розійти ся, то руські студенти (честь їм за се!) викинули тих польських шовіністів за двері.

Зрештою в Галичинї знов засипляють люди. Від часу виборів до сойму не було ні одного політичного віча, бо патріоти ріжної масти лиш тодї „будять“ хлопів, коли кандидувати прийдеть ся...

За те в Відни, в столиці нашої „богоспасаемої“ Австриї, кипить невпинно живий рух між тими, що „мають права на папері, а обовязки на плечах.“ Від 2—6 падолиста с. р. радив тут з'їзд социяльно-демократичних делеґатів з цїлої Австриї. Сконстатовано, що робітнича социяльно-демократична партия з кождим роком росте і міцнїе. Так приміром при послїдних виборах до парляменту, в падолистї 1901 р., дістали її кандидати понад 800.000 голосів. Одну лише мае вона хибу, що дивить ся все ще з якоюсь погордою на хлопів, та думае, що не она до хлопів, а хлопи мають прийти до неї, але й тут в порівнаню з давнїйшими роками, видно великий поступ.

На з'їзд социяльної демократиї приїхали і руські делеґати з Галичини: славний хлопський аґітатор Семен Вітик і д-р Микола Ганкевич, найлїпший социялїстичний бесїдник у Львові. Користаючи з тої нагоди, устроїли віденські рускі робітники 1. падолиста с. р. віче, на котрім д-р Ганкевич промовляв на тему: »чого хотять социяльні демократи?« Михайло Лозиньский, студент права на віденськім університетї, реферував про обезпечене робітників на старість, а Вітик змалюв той гнет, під якім стогне робучий нарід в Галичинї. Про робітничі домаганя говорив також (по польськи) посол Гнат Дашиньский, провідник польської социяльної демократиї. Віче випало дуже славно. Людий було на нїм коло 200, а всї вийшли з віча одушевлені промовами борцїв за права робучого народа.

Робітничі жаданя дійшли вже й до салї засїдань австрийского парляменту, котрий уже півтора місяця »радить«, то значить: переливае з пустого в порожне. Сего лїта розвела була соц. демократия живу аґітацию за введенем закона, котрий забезпечував би робітників на случай старости або немочи, а також вдови і сироти по робітниках. Отся аґітация увінчала ся таким успіхом, що социялїстичні посли внесли коло півгора тисячі петиций за тим законом з більше, як пів мілїона, підписами, а парлямент ухвалив одноголосно відповідне нагле внесене робітничих послів.

Із працї социяльно-демократичних послів в парляментї замітне ще внесене против того, що правительство позваляе поселяти ся в Австриї езуїтам, тим ворогам усякої свободи і поступу, котрих вигнано з інших країв. Над тим внесенем вивязала ся широка дебата, в котрій посол Шуґмаер у своїй знаменитій промові бив мов тараном у твердиню клерикалїзму, котрий в Австриї находить поперте навіть у членів пануючої родини.

Підчас сеї сесиї говорено в парляментї і про Русинів чимало. На самім початку вніс посол Романчук нагле внесене про над'ужитя при виборах до галицького сойму. Внесене мало прийти на денний порядок ще перед першим читанем буджету. Та президентови міністрів хотїло ся чим скорше приступити до буджетової дебати, і за те, що руські посли згодили ся на відложене свого внесеня, обіцяло правительство отворити в вересни 1902 р. руску ґімназию в Станиславові. Після першого читаня буджету прийшло таки під наради внесене руських послів. І тут настав судний день для польської шляхти та їх льокаїв. Посли: Романчук, Василько, а особливо Дашиньский у своїх промовах з такою невмолимою строгостию розкрили ту моральну гниль, котра точить тих »природних опікунів (властиво: дерунів!) народа«, що шляхта польска і в десяти водах не потрафить умитись. На нїчо не придались оборони шляхтичів з »польського кола«; вони компромітували лише шляхту до решти. Цїле внесене Романчука вправдї не перейшло, бо було против него »польське коло« і молодочехи, через що перша точка внесеня (аби над'ужитя при галицьких виборах розслїджували суди з поза Галичини) і третя (аби вибрати трибуналъ, котрий полагоджував би всї виборчі протести) не дістали двох третин більшости, але крім моральної побіди, віднесли Русини по части ще й фактичну побіду, бо парлямент ухвалив одноголосно другу точку внесеня, аби правительство предложило парляментови до ухвали закон против виборчих над'ужить.

Немало дістало ся також польскій шляхтї від д-ра Коса при дебатї над буджетом, а в найблисшім часї дістане вона зков свою »порцию«, коли прийде під наради пагле внесене посла Романчука в справі заснованя руського університета у Львові. Що правда, руські посли занадто малі числом, аби свої внесеня переперти, але добре хоч те, що при таких дебатах здирають ся маску з польської шляхти, і широкий сьвіт зачинае що-раз більше пізнавати, що то за »птиці« ті »оброньци вольносці«, як то себе всюди ті пани величають...

21. падолиста 1901 р. М. Л.

З Ню Йорку, Н. Й.

Нам Малоросам-Українцям частенько лучаеть ся побивать в православній церкви. Як хто зайде подивить ся, то показуе ся все гарно, божественно і сьвященно, ще і мова попа чисто українська, то чго-ж більше треба? Молись тай годї. Тільки як піп засьпіва »еще помолим ся за его імператорское величество самомерзавца. чи там самодержавца российской імперії«. тодї то, прости Господи, пригадуеть ся, що той самодержець гетьманську булаву Наливайків, Хмельницких. Дорошенків і т. д. одняв від України і кинув у вир Дніпра, що той-же самодержець одняв землю і свободу Українї і вільний нарід поставив на рівнї з Великоросами, котрі давнень-ко-давненько як забули, що таке е свобода, бо від Рурика І. до Николая ІІ. не дивились на свободу. Як американьский народ не може собі представить деспоти в Сп. Державах так великорос не годен уявити собі свободи в Росиї, бо так гарненько цивілїзують его попи і царскі урядники. Росия, се одна велика вязниця, а люди всї мов арестанти.

Як піп засьпіва „еще помолим ся за всї воїни павші і живі“, тут также приходить думка, що се за молене за тих вояків, котрі з нагайками і багнетами сажають невинних Українців в вязниці і гонять геть там десь в Сибір.

Як піп засьпіва: „еще помолим ся за всїх начальков“ то приходять на думку, всї начальствуюці, се е попи россійскі, польскі, німецкі, татарскі і т. д., котрі з царской ласки розобрали землю України і морять голодом её рідних дітей.

Прости Господи чого воно у думки не лїзе, хоть забитому тїлесно, але вільному думою Малороссу-Українцеви, як піп наш рідний брат продажно цареви за гроші сьпівае у церкви таку дурницю, що сумно слухать его моленя. Сего слухаючи лїзе у думки навить і те, що колись, як записано у библії, був цар в Вавилонї і звелїв поробити до себе подібних ідолів і дав приказ, щоби не молить ся ніяким богам тільки ему і тим ідолам, що на его похожі. І тогди продажних знайшлось опришків, Юдів Богопродавців, що кидали людей в огонь, в зьвірячі ями і другі робили страшні муки за те, що декотрі не молились цареви а тільки Богови.

Як подумаеш о наверненю нагайками і вязницями нещасних уніятів в Росиї, і як подумаеш о цареславній місиї в Америцї, то здае ся, що се той-же цар Навуходонозор вавилоньский і его опришки ще живі і по їх закону з нагайками, цензурою, ґазетами, рублями, опуствoм і т. д., де насилують, де заманюють нещасні жертви на настояще вавилоньске лоно царепоклонства, рабства і неволї.

Цареви Україна непотрібна, щоб їй робити яке добро, тільки потрібна на те, щоб давила 300 міліонів рублів доходу рік-річно в его казну (касу).

Україна не на те, набита невільниками в царскій ливреї, то есть солдатами. полїцией, жандармами, щоб её хоронили від голода, від темноти і т. д., а на те, щоб тримать в неволи, в темнотї і видирать его царський дохід і з того доходу, що Україна дае цареви (річно до 300 міліонів руб.), московский чи там петербурский сьв. Синод дае по 100 тисяч американьскій місиї, щоб вона сьпівала Малоросам о царскій добротї, і на те, щоб заманювала більш де хто ще е на свободї, щоб его зробить невольником під видом православія. Товти, Грушки*). Гебеї і другі такі продажні перекинчики в своїх поступках чи не похожі на Вавилоньских опришків? Товти, Грушки, Гебеї і такі другі думають, що вони берўть рублї цара; се не правда, се не царські рублї, се мозоли, піт, сльози і кров українського народа в царскій неволи, з котрих велика часть обертаеть ся на опришків під іменем Американьскої місиї, щоб гавкали як пси на гибель своєї матери України і своїх братів рідних, від котрих відстали як Юда від Спасителя, щоб поцїлунком і добрими на вид словами продавать свою рідну матїр. Але виродки погинуть як кукіль, а пшениця вічно буде.

Робітник.

*) Грушка вже покинув цареславіє. — Ред

Зъ Трой, Н. Й.

Дня 16. нов. вôдбулась тутъ забава на доходъ мѣсцевои церкви въ гали п. Вовка и всѣ щирѣ Русины зъ В. Трой, Когузъ и С. Трой взяли въ нѣй участь. Забава удала ся якъ найкрасше, помимо того, що декотрѣ царославнѣ зъ В. Трой волѣли въ той самъ вечеръ забавляти ся на корысть словакôвъ въ гали одного москаля зъ Угорщины... Но якже жь мы здивували ся, коли на нашôй забавѣ зъявивъ ся въ царославной шапцѣ самъ г. Петриґала зъ кôлькома полями и такъ подобала ся ему гра нашихъ рускихъ музыкантôвъ Котика, Калакуки, Чухгы и Мамропа, що зъ тои радости прокельтувавъ всю свою готовку... Подôбно якъ г. Петриґала зô свого балю прійшовъ до насъ, такъ само стане ся и зъ царославними, котрѣ наробивши баламути назадъ навернуть ся, бо чи жь то можливо, абы 13 царославныхъ могли выбудовати церковь своими силами? Зъ початку обѣцяли батюшки золотѣ горы и все за дармо, а теперь не хочуть ничь дати, и царославнѣ лазять по нашихъ жебрати; але нашѣ пе дурнѣ, кажуть, що мы маемо одну свою церковь, отже другои не потрѣбно, а если цареви або московскому бискупови потрѣбно, то нехай собѣ самѣ

выбудують, а бѣдныхъ людей, нехай не баламутять. Идѣть назадъ до Росіи людей дурити, бо мы не дамо ся вамъ злапати на вудку. Вы хвалите ся, що маете владику, котрый всѣмъ насыпле повно грошей до кишенѣ! А длячого жъ »Взаимопомощь« здирае вôдъ кождого члена по 25 ц. на московскій церкви въ Америцѣ, на місію въ Палестинѣ, и т. д.? Чи може царь вже такъ збѣднѣвъ, що не мае за що побудовати церкви въ В. Трой, а себе называе покровителемъ православія, и хоче, щобы въ Америцѣ за дармо пôдчасъ службы Божои бôльше разôвъ споминано имя его и его родины до 10-го поколѣня, якъ имя самого Спасителя?! Видно, що вы дурисвѣты, але нашъ народъ въ Когузахъ, Савтрой и бôльша часть зъ В. Трой нѣколи не пôде за вами. Чи-жь то не ганьба, що хочете будовати храмъ божій коло салунôвъ и якъ зачувати, то одній дверѣ мають ити просто до салуну? Навѣть декотрі цароcлавній люде говорять, що бôльше дѣтей своихъ не дадуть крестити вашому псаломщикови або батюшцѣ, котрый не мае на тôлько милосердія, щобы окрестити по християньски, але вхопить за рамена и три разы шусть-шусть до зимнои, якъ лѣдъ, воды, а бѣдне немовля переляканe кричить о свое житє, щобы му даровали. Єсли хочете по старому крестити, то занурѣть дитину въ рѣцѣ по шію, якъ за часôвъ св. Володимира, а тогды крестъ буде еще »твердшій«. Тай шлюбъ вашь не подобае ся нашимъ, бо якось кажете молодятамъ цѣлувати ся въ церквѣ, а чи-жь то годить ся таке выправляти? Не диво, що одній такі молодй заразъ по шлюбѣ себе покинули, бо, кажуть, батюшка злый шлюбъ давъ. Ганьба тымъ, що пишуть до »Свѣта« бабскій пльотки, а редакція те все друкуе, хто гавкне або збреше. Неправдою есть, що написалисьте о о. Заклиньскôмъ, мовь бы вôнъ правивъ службу Божу на алкоголю разомъ зъ о. Обушкевичомъ и о. Дмитровомъ. Одного разу мы були запросили о. Обушкевича и церковники выправили г. Гиру (теперѣшного ревного цароcлавного) по вино до аптики, але вôнъ принѣсъ не вино, але щось иншого, та на щасте о. Обушкевичь почувъ що то не вино и пôславъ другій разъ, а тогды принесли вина и на нѣмъ правили Службу Божу. Понеже нашъ священникъ заказувавъ въ суботы выправляти весѣля и музыки, проте салюністъ П. намовивъ Ф. Гиру, и пôшовъ до цареславного батюшки, абы вôнъ ихъ принявъ на »православіе«. Батюшка принявъ, а П., хочь вôнъ не знае анѣ одном буквы, обрали старостою, и той зафундовавъ 2 кеки пива, позыскавъ на цареславіе 11 членôвъ до нового братства и за те дôставъ цареславну шапку, подобну до арештанской. Ф. Г. якъ день такъ нôчь читае тую книжку, що зъ неба впала просто комином до его гаэзу »Гдѣ искати правды«, и вже тои правды тôлько наликавъ ся, що до »Свѣта« пише рôжній брехнѣ навѣть о тôмъ, скôлько »уніятска« курка знесла яецъ... Не дивую ся сему, що пише, але дивую ся редакторови, що повиненъ мати бôльше розуму якъ такій Г. або неписьменный П.

Парохіянинъ зъ Трою.

Справы „Р. Н. Союза.“

ГОЛОВНЫЙ УРЯДЪ:

Предсѣдатель:
Rev. A. BONCHEVSKY,
10 May str.
ANSONIA, CONN.

Секретарь:
D. D. PYRCZ,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Касіеръ:
ALEX. SHLANTA,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

Въ мѣсяцю Октобру б. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючій нові члены:

	Число въ гол. книзѣ
ELMIRA, N. Y.	
Сушереба Иванъ	2355
Курила Стефанъ	2355
Глеза Максимъ	2356
Кѣй Митро	2356
SYRACUSE, N. Y.	
Парашакъ Иванъ	2357
Кульба Михайло	2357
Процаникъ Михайло	2358
Костикъ Антôнъ	2358
Папчишинъ Павло	2359
Салакъ Федоръ	2359
YATESBOROUGH, PA. „М. Р. Н. Союзъ“	
Сембратъ Грицъ	2360
„ Иванъ	2360
Бодакъ Олекса	2361
„ Иванъ	2361
Мельничекъ Михаилъ	2362
Матирнякъ Яковъ	2362
Бенцакъ Стеф.	2363
Гатальскій Францъ	2363
Любчакъ Мартинъ	2364
Васурчакъ Лука	2364
Потоцкій Иванъ	2365
Mt. CARMEL, PA.	
Єнцѣ Иванъ	627
Касперъ Іосифъ	629
Трубѣца Мих.	631
SHENANDOAH, PA.	
Бôбко Иванъ	339
Ющакъ Мих.	541
YONKERS, N. Y.	
Бибель Василь	1092
Вончакъ Иванъ	984
Вака Іосифъ	1097
Зорило Антôнъ	1097
Гайдошь С[illegible]илъ	1098
Гришко Михайло	1961
Бопкаровскій Семенъ	841
Лукашкевичь Александра	1961
Гайдошь Семенъ	1294

(Дальше буде.)

Д. Пирчь,
секретарь.

НОВИНКИ.

Дôстане безплатну пораду.
Кождый, хто мае яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Еміграційного Дому въ Америцѣ на адресу: Rev. N. Pidhorecky 61 Sussex Str., Jersey City, N. J.
Руско-Народ. Еміграційный Дôмъ мае свого руского адвоката въ краю.

— **Щиру** правду сказавъ статистикъ, що катастрофы на американьскихъ желѣзницяхъ пожирають бôльше жертвъ, якъ не одна вôйна. Ось и минувшои середы (дня 27. м. м.) зъударило ся два поѣзды близь Сенека, Міч., тай опять свѣжй жертвы. 80 людей погибло; 125 е раненыхъ, зъ котрыхъ половина мабудь также помре. Однымъ зъ тыхъ поѣздôвъ ѣхали свѣжй еміґранты зъ Европы.

— **Експльозія** парового кôтла знищила минувшого вôторка цѣлу фабрику Penberthy Injector Co. при ул. Бруклинъ въ Детроитъ, Міч. Въ фабрицѣ працювало тодѣ 150 людей, зъ котрыхъ 40 було покалѣченыхъ, а погибло 22. Причиною катастрофы стало ся се, що въ кôтлѣ було за мало воды. Властителѣ фабрики мають шкоды на 75 тысячь долярôвъ.

— **Студентскій** закладъ, зв. The Hutchinson въ New Haven, Conn. згорѣвъ дня 16. м. м. Пожаръ заподѣявъ на $200,000 шкоды и позбавивъ захисти 200 студентôвъ.

— Читайте оголошене на третôй сторонѣ.

— **Друга** руска місія устроена Радою Духовною р. ц. гр. въ Ансоніи, Конн. дня 26., 27. и 28. новембра с. р. вôдбула ся пôсля оголошеного порядку. Були присутнй слѣдуючй священники: оо. Макарь, Тимкевичь, Подгорецкій и мѣсцевый о. Бончевскій. Дня 26. нов. о год. 8 вечеромъ по вôдспѣваню »Царю Небесный« о. Макарь коротко пояснивъ значѣне и потребу місіи, опôсля зачавъ ся параклисъ до Пресв. Богородицѣ, а по евангелію о. Пôдгорецкій выголосивъ першу проповѣдь місійну. Дня 27. нов. рано о год. 8. вôдправлено службу Божу, а вечеромъ о год. 8. вечерню, по котрôй о. Тимкевичь выголосивъ другу проповѣдь місійну. Дня 28. нов. о год. ½8, ½9 и ½10 вôдправлено три службы Божй. Пôдчасъ послѣднои сл. Божои по евангелію выголосивъ о. Макарь трету проповѣдь місійну. По заамвоннôй молитвѣ вôдбуло ся торжественне посвячене 2-хъ хорошихъ хоруговъ, зъ котрыхъ одну справивъ Мих. Кмецъ, а другу Ав. Падла и Ник. Левакъ. Пôдчасъ посвяченя промовивъ коротко о. Пôдгорецкій, о значеню хоруговъ тай высказавъ радôсть и подяку жертвователямъ, котрй зробили заразомъ красну памятку місіи в Ансоніи. Опôсля о. Макарь подяковавъ людямъ що такъ численну взяли участь кождого дня въ тôй місіи, котру закôнчено вôдспѣванемъ благодарственнои пѣснѣ »Тебе Бога хвалимъ«. Пôдчасъ всѣхъ богослужень дѣти школьнй выученй трудолюбивымъ мѣсцевымъ дяку учителемъ п. Хаджаемъ, спѣвали красно. Пôдчасъ місіи вôдбуло богато людей т. зв. сповѣдь загальну. Братства мѣсцевй выступили послѣдного дня въ повнôй парадѣ. Богато людей зъ поблизкихъ кольоній взяло участь въ місіи, навѣть декотрй »православнй« були присутнй.

— **Судія**, якій самъ себе засудивъ за пятику, жіе въ Вінніпеґъ, Ман., въ Канадѣ. Зве ся вôнъ Францъ Кортрайтъ, е судією вже 20 лѣтъ и черезъ цѣлый той часъ безъ пощады примѣрювавъ право до пяниць: засудивъ ихъ поверхъ 5000. Та носивъ вовкъ, и вовка понесли — оногды и вôнъ поштотавъ ся. Именно, приѣхавъ зъ Ванкуверъ его найлѣпшій приятель, а судія Кортрайтъ такъ нимъ утѣшивъ ся, що пивъ цѣлу нôчь и упивъ ся до безтями. На другий день приходить до корту (суду), сѣдае на свое мѣсце и выкликуе: »Францъ Кортрайтъ, най встане!« — Самъ свôй приказъ выконавъ. — Кортрайтъ — говоривъ дальше — ты вчера допустивъ ся некрасного дѣла. Не заперечуй, — ты бувъ пяный якъ безрога! Засуджую тебе на 20 долярôвъ кары. Однакъ зъ огляду на се, що ты 20 лѣтъ живъ примѣрно — тягнувъ дальше судія — и не бувъ ще караный, дарую тобѣ провину. Люде, котрй були въ кортѣ, повитали сей засудъ голосными оплесками, а возьный выкликавъ слѣдуючу справу.

— **Французкй** ученй вôдкрыли въ чорнилѣ (втраментѣ) дуже небезпечний бакцилѣ, котрй, наколи въ бальшôй скôлькости дôстануть ся до крови, забивають чоловѣка до трехъ днѣвъ.

— **Пригода артистки.** Передминувшои недѣлѣ зъявивъ ся у берлиньскои артистки Б. въ Берлинѣ мѣскій послугачь зъ візитовою картою вôдъ якогось Печнѣкова, що приѣхавъ зъ Петербурга и перебувавъ въ Берлинѣ. На картѣ ґрафа було написано, що вôнъ »мае честь« запросити артистку на вечерю до реставраціи при ул. пôдъ липами. Пôзнѣйше приѣхавъ самъ ґрафъ по панну Б. и завѣзъ еѣ до реставраціи. При кôнци вечерѣ, коли вже вино зачало кровь розгрѣвати, давъ ґрафъ артистцѣ для прохолоди цукорокъ и она заразъ потôмъ такъ твердо заснула, що обудила ся ажь о 4 год. въ дорожцѣ, котрои вôзникъ зажадавъ вôдъ неѣ, щоби она заплатила ему 9 марокъ за то, що вôнъ возивъ еѣ по мѣстѣ. А въ тôмъ часѣ, коли она спала въ дорожцѣ, ось що дѣяло ся: Ґрафъ казавъ занести сплячу артистку до дорожки, сѣвъ и самъ зъ нею, та поѣхавъ до еѣ мешканя. По дорозѣ взявъ вôдъ сплячои всѣ ключѣ, якй мала при собѣ, отворивъ мешкане, и забравъ зъ него всѣ дорогоцѣнности. Опôсля поѣхавъ зъ нею дальше, выймивъ єй зъ ушій ковтки, здоймивъ зъ пальцѣвъ перстенѣ, взявъ портмонетку зъ грôшми и высѣвъ зъ дорожки, а сплячу артистку лишивъ въ нѣй саму. Всего разомъ укравъ у неѣ на 5000 марокъ.

—**Смертію** Чолґоша, (такъ само забитый електрикою), погибъ въ Лакпортъ, близь Вофало, Н. Й. знаете хто? — кôтъ! Сарака упавъ якось на дроты електричного трамваю и не лишь що переплативъ сесе житемъ (забитый електрикою), але наробивъ другимъ пакости. Именно трупъ небôщика лишивъ ся на дротахъ, перервавъ електричный токъ и задержавъ всѣ стриткары.

— **Готельничого** С. Кеннеди зъ Дил Репидсъ, С. Д. стрѣтило таке нещасте, що бувъ змушеный заплатити за самоубійника 1800 долярôвъ. О сю суму грошей заскаржила его вдова по пяници Керайдженъ и то за се, що вôнъ продавъ еи мужови за много виски. Крайдженъ по пяному не знавъ, що дѣлати и вôдобравъ собѣ житє. На основѣ права, якимъ заборонено въ С. Дакотѣ продавати горячй напитки налоговымъ пяницямъ, судъ рѣшивъ справу въ хосенъ вдовицѣ.

—**Міністерство** внутрѣшныхъ дѣлъ оголосило, що въ Сполуч. Державахъ жіе теперь 178,919 Индіянôвъ. Замешкують они 156 резервацій, якй обнимають разомъ 55,127,000 акрôвъ ґрунту.

— **Найновѣйшій** списъ населеня говорить, що въ столици нѣмецкого цѣсарства — Берлинѣ жіе 82,766 женщинъ бôльше, якъ мущинъ.

— **Знову** умерла дня 6. новембра 1901 р. въ Vulkan, Pa. (коло Питсбурґа) нова членкиня изъ сестричного братства св. Ольги именемъ Анастазія Сисакъ зам. Товтъ, 21 лѣтна, родомъ зô Ждинѣ (Галичина). Покôйна належала до филіи въ Ню Йорку (г. м.) и посмертне въ сумѣ $100.00 а $5.00 за 2 тыжднѣ слабости, разомъ $105.00 выплачено дня 18. нов. б. р. въ Джерси Сити, Н. Дж. еѣ мужови Иванови Товтъ изъ касы головнои.

— **Блудный** сынъ. Правдиво траґічна подѣя стала ся сими днями въ Парижи. Сынъ богатого купця забажавъ погуляти на свѣтѣ, бо ему було затѣсно дома пôдъ окомъ батька. Отже покинувъ его и пôшовъ у свѣтъ. Та не довго ѣздивъ по свѣтѣ: корабель, на котрôмъ поплывъ до Америки, розбивъ ся и блудный сынъ покаявъ ся та вернувъ домôвъ. Приходить вечеромъ до дому свого батька и дзвонить. Єму отвирае якась незнакома жѣнка, а вôнъ пытае еи несьмѣливо: »Чи тутъ мешкае панъ Діссо?« — »А вы може якій его своякъ?« пытае женщина и просить близше. Веде его черезъ всѣ комнаты ажь до спальнѣ батька. Тутъ застае сынъ свого батька вже неживого на катафальку. Старый згрызъ ся сыномъ, занедужавъ и померъ. Сына взявъ страшный жаль. Зъ плачемъ кинувъ ся вôнъ до помершого и ставъ его жалôсно благати: Прости менѣ тату, прости! Наразъ схопивъ ся, побѣгъ до сусѣдной комнаты, вхопивъ тамъ великій нôжъ, котрымъ краяло ся хлѣбъ, та вбивъ его собѣ въ груди по саму колодку. Не було нѣкого, хто бы ему въ тôмъ перешкодивъ, и такъ блудный сынъ спочивъ побôчь батька, котрого смерти ставъ ся причиною.

— До нового року „Свобода“ роздае всѣмъ предплатникамъ книжки даромъ.

— **Повѣдомляемо** всѣхъ, кому на тôмъ залежить, що „Руско-анґлійскій провôдникъ“ вже цѣлкомъ розпроданый, отже просимо сеи книжки бôльше незамовляти.

— **Стейтъ** Ню Йоркъ выдавъ на кошта процесу Л. Чолґоша 1,799 доляр. и 50 ц.

— Хто друкуе вамъ статуты, бальовй тикеты, наголовки листôвъ, копертки: мадяръ, жидъ, Англичанъ? Чому жь не идете ку свому чоловѣку Русинови, котрый вамъ красше и таньше зробить? Єго адресъ: В. Саричь, 517 E. 13t.h Str., New York City.

ОГОЛОШЕНЄ.

Важне для рускихъ дѣвчатъ и женъ!

Безъ вступного буде ся приймати въ грудни 1901 и въ сѣчни 1902 р. до сестричного братства св. Ольги въ Джерси Сити, Н. Дж., въ Бруклинѣ, Н. Й., въ Ню Йорку (на горѣ и на долѣ мѣста) въ Бльомфілдъ, Н. Дж., въ Елизабетѣ, Н. Дж. и въ Гекенсекъ, Н. Дж. Мѣсячне выносить лишь 25 ц., а користь велика, бо сестр. братство доглядае въ слабости и платить по 2 дол. 50 ц. тыжднeвои запомоги, а 100 дол. въ разѣ смерти. Теперь числить братство около 400 членôвъ, а коли дôйде до 500, то пôдвысшить ся запомогу. Не вôдкладайте довше, а приступайте сейчасъ, бо жадна зъ васъ не знае, що еѣ завтра чекае. Приймае ся въ вѣцѣ вôдъ 8 до 35 лѣтъ. f16

— **Єсли-бъ** якій Русинъ кравець хотѣвъ приняти доброго кравця до роботы, то нехай пише на адресу:
Mr. ATH. WARTOWNIK,
Jermyn, Lack-a Co., Pa.

Не знаете, де е Френкъ и Иванъ Ґіжицкій, оба братя, Поляки, або може знаете Френка Бісецкого, Словака? Пошукую ихъ въ въ дуже важнôмъ интересѣ. Они всѣ три робили при мягкôмъ углю въ Monongahela City, Washington Co., Pa. Хто бы знавъ о нихъ, зволить ласкаво дати знати на адресу:
MIKE HNATUSHKO,
Olyphant, Pa

Где есть?
Илько Риджанчичь зъ Мохначки, пов. Нов. Санчь, въ Галичинѣ Перебувае въ Америцѣ вже 14 лѣтъ, а передъ 10 лѣтами здержувавъ ся коло Old Forge и Wilkes-Barre, Pa. Єсть вôнъ середного росту, мае жовтый заростъ, лѣтъ 40. Хто бы знавъ о нѣмъ, нехай дасть знати его женѣ на адресу:
DOMKA RYDZANYCZ,
Simpson, Pa.
De5

Оголошенє.

Повѣдомляемо всѣхъ членôвъ нашого братства св. О. Николая въ Питсбурґу, Па., що рôчный мітинґъ братства вôдбуде ся дня 22. децембра 1901. на котрôмъ кождый членъ братства обовязаный явити ся. Члены плейзовй, котрыхъ вертаный тикетъ коштуе бôльше якъ $1.50, не обовязанй бути присутными на мітинґу (хиба самй хотять), за то другимъ членамъ мають надôслати заявлене, що годять ся на всѣ ухвалы мітинґу. На тôмъ мітинґу буде братство принимати новыхъ членôвъ **безъ вступного**. До рôчного мітинґу мае кождый членъ заплатити свôй довгъ якъ: мѣсячне, за тикеты, залеглый довгъ до „Союза“ и т. д. Понеже на тôмъ мітинґу будуть выберати ся новй урядники, для того кождый членъ мае зголосити ся до секретаря Mr. Nicholas Vojtovitch, 619 Cabot way, S. S. Pittsburg, Pa. по картки, на котрыхъ выпишуть имена новыхъ урядникôвъ и тіи картки вôддадуть на мітинґу въ децембрі. — За невыповнене тыхъ ухвалъ, членъ заплатить кару, означену на мітинґу въ м. октобру.

За Выдѣлъ братства
Іоанъ Пастирчикъ, предсѣд.,
Ник. Войтовичь, секретарь,
Іоанъ Крепичинъ, касіеръ.

Где есть?
Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу ґазету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене наперѣдъ.

Чи чули вы таке?

Хто принесе або пришле впростъ до нашои редакціи предплату за „Свободу“, тому вышлемо почтою тй книжки, котрй вôнъ собѣ самъ выбере —

ЗОВСѢМЪ ЗАДАРМО.

Мусить однакъ прислати найменче рôчну предплату, то есть **два доляры.**

За два доляры присланыхъ за „Свободу“ мае право выбрати собѣ книжокъ вартости 50 центôвъ.

За присланыхъ намъ 4 доляры, мае право выбрати собѣ книжокъ на 1 доляра, за 6 долярôвъ предплаты дôстане книжокъ вартости $1.50 и такъ дальше. Словомъ, за кожду рôчну предплату за „Свободу“ дôстане книжокъ вартости 50 центôвъ.

Памятайте, що сама „Свобода“ коштуе на рôкъ $2.00 та що кождый платить лишь за ґазету, а книжки дôстае зовсѣмъ ЗАДАРМО. Насъ се не обходить, чи сей чоловѣкъ, що присылае грошѣ е предплатникъ старый чи новый, чи платить довгъ, чи наперѣдъ — кождый мае таке саме право, **але лишь вôдъ дня оголошеня сего до нового року.**

Хто ажь по Новôмъ Роцѣ надôшле предплату, сей такого дарунку не дôстане!

Не вôдкладай, бо лишь сыръ вôдкладаный добрый. Пôшли грошѣ **днесь**, скоро лишь се прочитаешь!

СЕ НЕ ЦИГАНЬСТВО!

Се чиста правда, а хто не вѣрить, нехай пришле предплату, а переконае ся, що **мы не говоримо на вѣтеръ.**

Пишѣть выразно, якихъ книжокъ почете, щобы мы знали що вамъ хôслати.

Списъ книжокъ, зъ котрыхъ могуть собѣ предплатники выбирати:

Американьскій шляхтичь	15
Богъ надежда (костяна оправа)	$2.50
Бесѣды про часы козацкй	75
Безъ працѣ, казка	20
Борба клясъ	10
Библія мала	30
Библія велика	50
Байки Павла Свого	25
Великій Изборникъ	$4.00
Вечерницѣ, Гоголя	15
Весела книжочка зъ образками	30
Вôдкрытє Америки	10
Двѣ хлопскй державы	5
Дезертиръ, Ковалева	60
Дика папѣ	70
Два старцѣ	10
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Добра Настя	10
Де-що про землю	10
Зъ вершинъ и низинъ	1.50
Зъ села	20
Зъ чужихъ зѣльниковъ, оповѣданя	1.00
Забобоны та ворожбиЦтво	20
Календар Комара (на 1901)	20
Календар Просвѣти (на 1901)	20
Календарь для Ам. Русинôвъ (1901)	25
Казки Андерсена	25
Коли ще звѣрѣ говорили	40
Коваль Бассімъ	60
Катехизмъ	10
Колядки и щедрôвки	10
Кобзарь Т. Шевченка	1.20
Казки Ґрімôвъ	25
Канадійска Русь	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Капиталъ и праця	10
Листы зъ чужины	1.25
Лихій день, комедія	10
Маруся, оповѣдане	25
Молитвенникъ для дѣтей	10
Молитвенникъ	$1.20
Мертвецкій великдень	10
Нашй звѣрята	25
Новомодный спѣванникъ	15
Народ. руск. молит. (лѣпша оправа)	40
Надельмаеръ	10
Народнй казки	25
На добродѣйнй цѣли, комедія	35
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинôвъ	15
Образки для дѣтей за оденъ	1 ц.
Оповѣданя Марка Вовчка	30
Оповѣданя С. Макара	15
Образки зъ Америки	10
Пѣснословець	40
Псалтиръ	90
Pid Krestom (мол. лат. буквами)	$1.00
Повѣсти Устіяновича	80
Поезиі Гейного	50
Протестъ галицкихъ Русинôвъ противъ мадярского тысячолѣтія	10
Про вôдступник. вôдъ рос.православія	10
Паницина и еѣ скасоване	30
Порадникъ лѣкарскій	25
Рускій букварь	25
Руско-украиньска література	20
Розказы про небо и землю	10
Розказы про силы природы	10
Споминъ А. Гончаренка	10
Словарь россійско-укр. (4 томы)	6.00
Старый Єфремъ	10
Творы Гр. Квѣтки	1.00
Творы Ст. Руданьского	50
Тато на заручинахъ, комедія	10
Тымко Гаврилюкъ	5
Учитель, комедія	30
Хвалите Господа	1.20
Хрунѣяда	10
Хлопы и хлопска справа	5
Хмельницкій и Хмельнищина	15
Хлѣбъ душѣ	80
Хлопскй пѣсни	10
Читанка для II. клясы	30
Читанка для III. клясы	40
Читанка для IV. клясы	50
Читанка для молодежи	10
Якъ чоловѣкъ зôйшовъ на пана	50
Якъ повставъ свѣтъ?	15
Якъ Русины стали християнами	10
Якъ дбати о здоровье	25

Всѣ попередній списы и цѣнники книжокъ суть неважній.
SVOBODA, Box 418, Olyphant, Pa.

Кому тяжко?

Найтяжше батькови, котрый цѣлу родину мусить двигати на своѣй головѣ...

ВСЯЧИНА.

ПОМСТИВЪ СЯ.

Женихъ: Передъ 3-ма тыжднями вы панѣ не хотѣли-сте зôстати моєю жено̂ю.

Дѣвчина: Такъ єсть.

Женихъ: Но то я вамъ маю честь заявити, що вы въ короткôмъ часѣ зôстанете моєю донькою — бо я оженю ся зъ вашою мамою-вдовою.

У ДЕНТИСТЫ.

Фарме̂ръ: Бойте ся Бога, таже вы вырвали менѣ цѣлкомъ здоровый зубъ.

Дентистъ: Прошу успокоити ся, я не буду вамъ за него ничь рахувати.

ПЕРЕДЪ ШЛЮБОМЪ.

Священникъ: Катерина, я бачу, що твôй нареченый пьяный.

Наречена: Такъ, отче духовный, бо тверезый не прийшовъ бы сюда зô мною.

— Въ Бельгіи було въ 1900 р. 9316 монастырôвъ, по якихъ жіє 37,684 монахôвъ и монахань рôжнои катеґоріи.

Пані-господиня.

Стоїт козак
Нат водою,
Тримат дївча
Пїт пахою.
На сопївцї
Виграває,
Долю свою
Проклинає.
Долеш моя
Нещасная,
Моя жена
Некрасная.
Сїдит смутна
Яко сова,
Не промовіт
Ани слова.
Треба єй
Добре вибити,
Щоби знава
Говорити.
Люцка жена,
Як фіявка,
Моя брудна,
Як циґанка.
Настроїва
Вечеряти,
Сама пішва
Ся іскати.
Дава їсти,
Дава пити,
Сама сїва
Ву...и бити.
Забива в.....
На варишї,
Замїшава
Кашу в мисї.
Дава їсти
Без обруса,
Сама сїва
Як покуса.
Люде кажут,
Що то свиня,
А то пані
Ґосподиня.

Записав Тимко Цїркот, віт цареславного, в Ansonia, Conn.

Чи суть чуда на свѣтѣ.

Такъ пытають себе люде, котрѝ, можна сказати, чудеснымъ способомъ були вылѣчены зъ рôжныхъ тяжкихъ недугъ.

Не були се чуда, лише знанє.

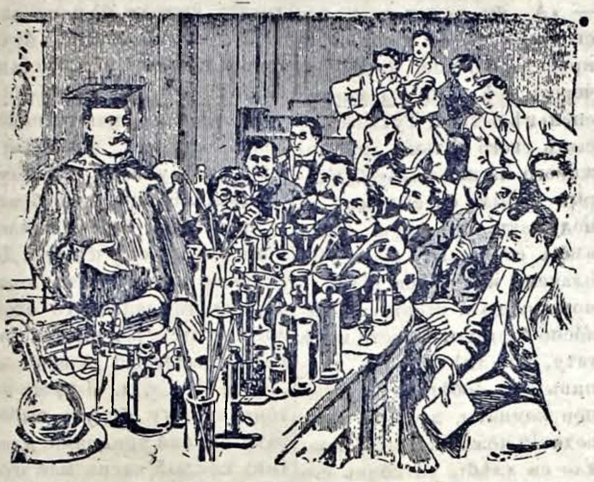
Хто терпить на яку не-будь хвороту, а хоче въ ней вылѣчити ся; хто бажає прийти до давного доброго здоровля, силы и меткости — най уважно прочитає тыхъ кôлька стрôчокъ.

ЧУЛИ ВЫ ВЖЕ ДЕ-ЩО О ПРОФЕСОРѢ COLLINS?

Без сумнѣву, що такъ, бо его слава и звѣсне имя дунають по цѣлôмъ свѣтѣ. Вôнъ студіювавъ много, не лишь на славныхъ европейскихъ университетахъ, але також и въ Америцѣ. Довгѝ лѣта старавъ ся набрати досвѣду и досконалиѣъ ся въ лѣкарской штуцѣ швидко, тымъ бôльше, що природа надѣлила его незвычайными здôбностями, быстротою и великимъ розумомъ.

Днесь професоръ Collins є славнымъ на весь свѣтъ, а не лише звычайнѝ люде удають ся до него о помôчь въ разѣ недуга, але й найлѣпшій лѣкарѣ засягають его рады, такъ просять о выясненє, наколи не можуть познати симптому якоись недуги.

Можна смѣло твердити, що кого вôнъ не вылѣчить, того вже нѣхто на свѣтѣ не уздоровить!

ПРОФЕСОРЪ COLLINS ПРОВОДИРЕМЪ ЛѢКАРЬВЪ ВЪ ЛЯБОРАТОРІИ.

Сей зручный а славный лѣкарь заложивъ институтъ пôдъ именемъ „The Professor Collins New York Medical Institute", 140 West 34th St. въ Ню Йорку, абы тымъ лекше мôгъ спѣшити зъ помочію страдаючимъ людскости.

Въ тôмъ институтѣ тысячамъ а тысячамъ привернено вже здоровле, а межь тыми сотками сотками Поляковъ и Словаковъ. Зъ причины браку мѣсця подаємо ту лишь деякѝ короткѝ листы, котрѝ заслугують на увагу.

Youngstown, O., 1. вересня, 1900.
Пане Професоръ Collins!
Посылаю Вамъ свою фотоґрафію въ доказъ, що я вже здоровъ. ...

... хвороту, а вашѝ лѣкарства за два мѣсяцѣ привернули менѣ здоровле.
Зъ братерскимъ поважанємъ
ВАСИЛЬ ГРИШЬ.

Scranton, Pa., 5 липня, 1900.
Высокоповажаный Проф. Collins!
Сим не знаю, якъ выразити Вамъ свою подяку за освободженє мене вôдъ тяжкои болѣзни. ...

... Зъ правдивымъ поважанємъ
АННА КОВАЧИКЪ.

Detroit, Mich. 13. серпня, 1900.
Професоръ Collins въ Ню Йорку.
Высокоповажаный Пане!
Вша слава широкою филею плыве по свѣтѣ, але наколи-бъ хоронъ и цѣсарь ...

... Зъ глубокимъ почтеніемъ остаю благодарный Вамъ
ИВАНЪ ПИЛЯРСКІЙ.

Pocahontas, W. Va., 6 мая 1900.
Любый Пане Професоръ!
Най Вамъ Господь Богъ заплатить за Вашу помôчь. ...

... Зъ красными поздоровленями
МАРІЯ КОРЕШКА.

ВЕЛИКА ЗРУЧНОСТЬ ПРОФЕСОРА COLLINS-А въ лѣченю мущинъ, женщинъ и дѣтей, вôддаленыхъ тысячѣ миль.

Въ лѣченю недугъ зъ далека знаню суть звѣстнѝ деякѝ симптомы, котрѝ описанѣ, дають можнôсть зовсѣмъ докладно пôзнати яку-будь хоробу. Наколи хорый выпишеть слѣдуючи пытаня гай пôшле въ професора Collins-ови, то вôнъ пôзнає докладно єго хоробу. Не треба хати до Ню Йорку — напишѣть лишь:

Чи кашляєте?	Болять васъ по вдхненю?
Вонітуєте?	Маете затроту головы?
Худнете?	Свербить васъ скôра?
Маете упливы?	Маете обложеный языкъ?
Чуєте ся зле?	Трясуть ся вамъ руки?
Маете невральгію?	Бє вамъ сильно серце?
Болить васъ въ боцѣ?	Чуєте гнетъ на серци?
Маете гризы?	Чи мучить васъ сонъ?
Болить васъ цѣле тѣло?	Чи чуєте бôль въ костяхъ?
Болять васъ уха?	Маєте бôль въ плечахъ?
Маете злый апетитъ?	Чуєте бôль при урынованю?
Терпите на бѣлѝ уплавы?	Воркоче вамъ въ кишкахъ?
Чуєте ся пригнобленымъ?	Маєте за мягке тѣло?
Пече васъ въ горлѣ?	Маєте недугу матицѣ?
Маете слабый зôръ?	Перемерзаєте швидко?
Лякаєте ся легко?	Випає вашъ нôгъ?
Росчулюєте ся скоро?	Чуєте горячу кровъ?
Маете твердый столецъ?	Терпите на заразливу хоробу?
Маете короткій вôддыхъ?	Обрыдже ся вамъ ѣдженє?

УРЯДОВИ годины: вôдъ 10 до 1 по пол.; вôдъ 2 до 5 веч.

Въ недѣлю лише вôдъ 10 до 1 по пол.

Лѣки посылае ся черезъ експресъ до кождои мѣсцевости въ Сполученыхъ Державахъ.

Можете писати якою не-будь мовою.

ЛИСТЫ АДРЕСУЙТЕ:

Professor Collins New York Medical Institute.
140 West 34th Street. NEW YORK.

